

15. 6. 2016

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právo veřejných zakázek - k jednomu zajímavému problému z praxe

Subodvětví práva veřejných zakázek má za úkol (již ze své prapodstaty) zejména regulovat problematiku veřejných zakázek. Za jeho kruciální úlohu můžeme pokládat úpravu efektivity, transparentnosti a kontroly nakládání s veřejnými prostředky.

Připomeňme, že s veřejnými zakázkami se možno v dějinách setkávat velmi dlouho, vlastně od časů, kdy společnost zorganizovaná ve stát potřebovala zajistit mj. vybudování infrastruktury pro své fungování.

Jedna z prvních právních regulací v historii vznikla například ve Francii v 16. století - tématika veřejných zakázek byla součástí francouzského stavebního řádu (1535), nebo později v Rakousku pak nařízením 61/1909 ř.j., o zadávání státních dodávek a prací.[1]

Stávající zákon o veřejných zakázkách definuje *veřejnou zakázku* jako zakázku realizovanou na základě smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejichž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek či služeb nebo úplatné provedení stavebních prací.

Veřejnou zakázkou můžeme z ekonomického pohledu hlediska chápat jako maximálně účelnou alokaci zdrojů, kterou zadavatel sleduje obvyklé ekonomicko-sociální cíle.

Z ekonomického pohledu jsou veřejné zakázky určeny k věcnému a materiálnímu zabezpečení chodu převážně orgánů veřejné správy. A to takovými plněními, jež si tyto orgány nemohou či z ekonomických důvodů ani nechtějí zabezpečit svými prostředky (pracovníky). A současně se realizací veřejných zakázek sledují společensky prospěšné cíle spočívající např. ve snížení nezaměstnanosti a podpoře zaměstnávání specifických kategorií osob (zvýhodnění zdravotně postižených).[2]

Cui bono?

Hlavním cílem právní úpravy veřejných zakázek je zejména úspora veřejných prostředků. Přirozeně je otázkou jak se v praxi naplňování tohoto správného cíle reálně daří.[3]

Praktický problém - náklady řízení

Setkal jsem se zajímavou otázkou z praxe - co nastane v případě, že zadavatel obdržel od ÚOHS rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení a byly stanoveny náklady řízení. Předmětný zadavatel následně podá rozklad proti tomuto rozhodnutí a po odeslání rozkladu zruší (v předepsané době) zadávací řízení.

Kruciální otázka - bude hradit uvedené nebo jiné náklady řízení?[4]

Pakliže v době, kdy působí odkladný (suspensivní) účinek rozkladu, a zadavatel provede "opatření k nápravě" ve smyslu ustanovení § 111 odst. 6. ZVZ - pozor, odlišovat od napadeným rozhodnutím ukládaného "nápravného opatření" dle ust. § 118 - to v důsledku znamená, že bude-li "opatření k nápravě" odpovídat ukládanému "nápravnému opatření", resp. návrhu navrhovatele na uložení

nápravného opatření, a zjistí-li tuto okolnost předseda Úřadu v průběhu řízení o rozkladu ve smyslu ustanov. § 90 odst. 4 SŘ. Máme za velmi pravděpodobné, že se v průběhu řízení o rozkladu stane návrh navrhovatele na uložení (toho odpovídajícího) nápravného opatření žádostí zjevně bezpředmětnou ve smyslu § 66 odst. 1 písm. g) Spr.Ř.

Protože navrhovatelem navrhované (resp. podle SpŘ žádané) nápravné opatření nebude již možné[5] vzhledem k takto "nastalé skutečnosti" uložit. Takové správní řízení (nejen o rozkladu, ale i řízení nalézací) pak předseda ÚOHS ex lege zastaví. Učiní tak legálním postupem podle ust. § 90 odst. 4 SpŘ.

Pakliže se správní řízení ve věci vymezené návrhem zastaví, výrok o porušení ZVZ zadavatelem nenabude právní moc! A nemůže být tedy uložena ani[6] povinnost uhradit náklady správního řízení zadavatelem.

Situace, že se zadavatel při definici a přijímání vlastního "opatření k nápravě" nejspíše vydatně inspiroval nepravomocným "nápravným opatřením", resp. jeho nepravomocným odůvodněním je, dle mého soudu, okolností mimoprávní, tedy právně nevýznamnou a nezávažnou.

Stručný závěr aneb poučení pro zadavatele VZ

Říká se, že právo je jazyk a někteří právní teoretikové (např. J. B. White - The Legal Imagination, Boston, 1973) zastávají názor, že právo je umění. V předloženém článku jsme podívali na „umění“ v oblasti práva veřejných zakázek a nákladů řízení.

V takto naznačeném případě, dle mého odborného názoru, nemůže být uložena povinnost uhradit náklady správního řízení zadavatelem.

JUDr. Petr Kolman, Ph.D.,
právník, pedagog na PF MU Brno, člen RK ÚOHS

[*] Názory autora zde předložené jsou osobními názory nikoliv institucí, na kterých pracovně působí.

[1] Srov. JURČÍK, Radek. Veřejné zakázky a koncese. 2. doplněné vyd. Praha. Nakladatelství C. H. Beck. 2014. s. 1. ISBN 978-80-7400-443-8.

[2] Viz Jurčík R.: Veřejné zakázky a koncese, 2. vydání, 2014, s. 91, Praha: C.H.Beck, 2014

[3] Dodejme též fakt, že zadávání veřejných zakázek totiž není výkonem veřejné moci, jde o civilní kontraktační proces modifikovaný zvláštními předpisy závaznými pro veřejné zadavatele a další subjekty. Odpovědnost zadavatele za škodu způsobenou dodavateli či uchazeči o veřejnou zakázku je pak občanskoprávním odpovědnostním vztahem.

[4] Autor velmi děkuje P.Sedláčkovi z ÚOHS za konzultaci k tomuto textu

[5] De facto znovu

[6] Na meritorním výsledku správního řízení zcela závislá

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)